

Línia estratègica 5.5

Cirurgia menor segura

A Espanya, la cirurgia menor està expressament inclosa com a prestació sanitària del Sistema Nacional de Salut en l'àmbit de l'atenció primària des de 1995 (Reial decret 63/1995, de 20 gener, sobre ordenació de les prestacions sanitàries del Sistema Nacional de Salut). D'altra banda, el Reial decret 1030/2006, de 15 de setembre, pel qual s'estableix la cartera de serveis comuns del Sistema Nacional de Salut i el procediment per a la seva actualització, continua incloent la cirurgia menor a l'atenció primària.

La cirurgia menor inclou diversos procediments quirúrgics senzills, generalment de durada curta, aplicats sobre teixits superficials i/o estructures fàcilment accessibles, amb anestèsia local, que suposen un risc baix i després dels quals no són esperables complicacions postquirúrgiques significatives.⁴⁷

A la Gerència d'Atenció Primària de Mallorca hi ha 32 centres de salut on es fa cirurgia menor, i per això és important posar en marxa accions preventives que permetin disminuir la taxa d'esdeveniments adversos relacionats directament amb les cures sanitàries requerides pels pacients que reben tractament quirúrgic en aquests centres.

Aquests centres han d'acreditar que compleixen els criteris mínims per poder dur a terme aquests procediments i que disposen d'un lloc adequat i dotat de les condicions i dels materials necessaris per a la cirurgia menor.

Entenem que un dels punts clau per millorar les pràctiques segures és implementar llistes de verificació quirúrgica, tal com recomana l'Organització Mundial de la Salut en el seu manual d'aplicació de llistes de seguretat en cirurgia, incloent en el nostre cas la fase d'entrada (prèvia a l'inici del procediment) i la fase de sortida (en acabar el procediment quirúrgic).⁴⁸

Objectius

1. Fer un informe basal de l'estat de situació que reculli els punts clau de seguretat del pacient de cirurgia menor ambulatoria que es du a terme a la Gerència d'Atenció Primària de Mallorca.
2. Elaborar un procediment de cirurgia menor que redueixi la variabilitat de la pràctica en l'àmbit organitzatiu.
3. Millorar la seguretat dels procediments de cirurgia menor implementant llistes de verificació.
4. Millorar la informació als pacients que s'hagin de sotmetre a algun procediment de cirurgia menor.
5. Implementar el registre en la història clínica informatitzada del consentiment informat dels pacients que s'hagin de sotmetre a algun procediment de cirurgia menor.
6. Disposar d'un registre d'intervencions de cirurgia menor adaptat a les necessitats a l'atenció primària.

Accions

1. Elaborar el procediment de cirurgia menor i difondre'l entre els professionals sanitaris dels centres de salut.
2. Revisar els criteris d'acreditació per a la cirurgia menor a la Gerència d'Atenció Primària de Mallorca.

3. Elaborar llistes de verificació adaptades a la cirurgia menor en l'àmbit de l'atenció primària.
4. Fomentar l'ús sistemàtic del consentiment informat i de les llistes de verificació.
5. Revisar els criteris d'acreditació per a la cirurgia menor a la Gerència d'Atenció Primària de Mallorca.
6. Avaluar el registre actual d'intervencions de cirurgia menor i valorar les necessitats de millora.

Indicadors

1. Procediment de cirurgia menor disponible per als professionals de l'atenció primària.
2. Llistes de verificació adaptades a la cirurgia menor incloses en el procediment de cirurgia menor.
3. Proporció de pacients que s'han sotmès a algun procediment de cirurgia menor dels quals es disposa del registre del consentiment informat.
4. Proporció d'intervencions amb llista de verificació aplicada sobre el total d'intervencions dutes a terme.
5. Registre informàtic sistemàtic per recollir les intervencions dutes a terme.